

ILL

10

NOC ARCHITEKTÚRY S REINEROM VON GRAAF

Noc architektúry je projekt, ktorý otvára brány Fakulty Architektúry STU v Bratislave, všetkým, čo ich zaujíma architektúra, zaujímavé diskusie aj zábava. Cieľom projektu je vytvárať študentom priestor prezentovať svoju niekoľkomesačnú prácu a podporovať komunikáciu Fakulty architektúry s odbornou ale aj laickou verejnosťou. Fakulta sa v tento deň stáva akousi galériou toho najzaujímavejšieho, čo sa na škole za posledný semester vytvorilo: študentské ateliérové práce, výsledky workshopov, školských spoluprác a prezentácie rôznych aktivít. Program je podporený rôznorodým sprievodným programom ako sú diskusie,

premietania dokumentov či prednášky domácich a zahraničných architektov. Za projektom Noci Architektúry stojí tím Archtung, ktorý tvoria študenti, ale aj absolventi Fakulty architektúry. Je to tím, ktorých dal dokopy spoločný cieľ: sprostredkovať architektúru verejnosti, vytvárať multizánrové prepojenia a inšpirovať nápady. Noc architektúry priniesla 18. júna 2015 na Fakultu architektúry STU v Bratislave rôzne prednášky ako napr. architektonického ateliéru Alles Wird Gut, OZ Pod Pyramídou s Boglárkou Ivanegovou, formát Mies alebo prednáška Júliusa Barczyho, ktorý dočasne riadi Múzeum Betliar a má na starosti aj Krásnu Höрку, ktorej obnova už trvá niekoľko rokov.

No to, čo v tento deň prilákalo na FA množstvo záujemcov, bol vrchol programu, ďalšie zvučné meno svetového formátu. V hlavnej prednáške Noci architektúry sa predstavil Reinier de Graaf, partner v ateliéri OMA a šéf výskumnej časti AMO. De Graaf je zodpovedný za prácu OMA v Európe, Rusku a na Strednom východe a v poslednom čase dokončil projekty ako De Rotterdam v Rotterdame a centrálu G-Star Raw v Amsterdame. Súčasne pracuje na stavbe Stads Kantoor v Rotterdame a na rezidenčnom projekte v Štokholme. Zároveň sa v AMO venuje skúmaniu energetickej efektívnosti a využitiu obnoviteľných zdrojov v globálnej mierke. Vo svojej prednáške o.i. povedal: „Demokracia, je samozrejme niečo, čoho sa nechceme vzdáť, ale čo vytvára chaos. To síce znamená, že ktokoľvek môže robiť čo chce, ale to potom vytvára kolíziu myslenia. V mestách to znamená, že ľudia stavajú čo chcú.“

Office for Metropolitan Architecture (OMA) je svetoznámy architektonický ateliér založený v roku 1975 v Rotterdame Remom Koolhaasom a jeho tromi partnermi. Postupne sa vypracoval na popredný medzinárodný ateliér, ktorý sa zaoberá inteligentnými formami architektúry, urbanizmom a štúdiami rôznych kultúr. Medzi naj-

známejšie stavby patria Casa da Música v Porte, Holandská ambasáda v Berlíne, Centrála banky rodiny Rothschildov v Londýne alebo budova CCTV v Pekingu. V roku 1998 Rem Koolhaas založil AMO, ako náprotivok k OMA. Ide o výskumné štúdio, ktorého činnosti presahujú oblasť architektúry. Pracuje s rôznymi formami médií, sociológiou, obnoviteľnými zdrojmi energie, novými technológiami, módou, kurátorstvom alebo grafickým dizajnom. Spolupracovali s firmami ako napríklad Prada, Universal Studios alebo Ikea, vytvárali výstavy pre Bienále v Benátkach a zostavili tiež 720 stránovú knihu o hnutí Metabolizmov v Japonsku.

—red,
foto Matej Kováč—

FAKULTA
SÚŤAŽ
VÝSTAVA
VÝSTAVA
FAKULTA
FAKULTA
VÝSTAVA
FAKULTA
OZNAMY

Noc architektúry s Reinerom von Graaf 2-3
Archiprix International 2015, Madrid 4
RD + BD = Anatómia v architektúre 5
Ženy v slovenskej architektúre 6
Repromócia po 50-tich rokoch 7
Promócie 2014/2015 8
DAAD 2015 9
"krúžok 10
Národná cena za dizajn pre FA / Cena pre vedca roka je dielom študenta FA

ARCHIPRIX INTERNATIONAL 2015, MADRID

CENA ZA NAJLEPŠIU DIPLOMOVÚ PRÁCU, POHĽAD NA HISTÓRIU NAŠICH PRIHLÁSENÝCH DIPLOMOVÝCH PROJEKTOV

4

Každé dva roky sa koná medzinárodná súťaž o najlepší diplomový projekt Archiprix International pod záštitou holandskej firmy Hunter Douglas. Táto dvojročná udalosť predváža najlepšie absolventské projekty študentov z celého sveta v architektúre, urbanizme a krajinskej architektúre. Tento rok to bolo už po ôsmykrát a konalo sa to v Madride. Bola to rozsiahla prezentácia najlepších absolventských projektov vysokých škôl architektúry vybraných z 351 škôl z 87 krajín sveta. Doteraz prebehlo osem dvojročníkov, pričom prvý sa konal v Rotterdame v roku 2001, potom Istanbul 2003, Glasgow 2005, kde som mal možnosť byť prítomný po prvýkrát na tejto akcii. Potom nasledovali veľmi zaujímavé miesta odovzdávania cien v roku 2007 v čínskom Sanghaji, v roku 2009 v Latinskej Amerike, priamo v Montevideu, v roku 2011 v Severnej Amerike, s odovzďaním cien v New Yorku a pred dvoma rokmi v Moskve. Byť prítomný na odovzdávaní cien za najlepší diplomový projekt je príležitosťou oboznámiť sa s rôznymi prístupmi architektonického vzdelávania a ich výstupov. Nezanedbateľnou súčasťou Archiprix je pre účastníkov i poznávanie architektúry toho ktorého miesta konania Archiprix. Tento rok to bol Madrid a päť dní pobytu v tomto meste sme mali možnosť navštíviť a prehladať si mnohé aktuálne stavby mesta.

Slávnostné vyhlásenie Archiprix sa konalo dňa 8. 5. 2015. Porota súťaže projektov bola zložená z Eduardo Arroyo, architekt, dizajnér a kritik, architektonická kancelária NO.MAD so sídlom v Madride, Luis Fernández-Galiano, architekt a redaktor španielskeho časopisu Arquitectura Viva, Anupama Kundoo, architektka s vlastnou praxou v Auroville v Indii, Zhenyu Li, dekan Vysoké školy architektúry a urbanizmu, Tonga University, Shanghai, Čína a francúzska krajinná architektka Catherine Mosbach, architektka s vlastnou kanceláriou v Paríži. Porota pracovala a hodnotila všetky predložené práce na univerzite ETSAM/UPM – Escuela Superior de Arquitectura Técnica de Madrid, Universidad de Madrid Politénica, ktorá bola spoluorganizátorom ôsmeho ročníka Archiprix International. Porota nominovala do finále 21 projektov v siedmich kategóriách. Začiatok formulára Porota rozhodla, že veľa absolventských projektov svedčí o veľkom politickom a sociálnom povedomí študentov, s výzvou na kvalitu životného prostredia. Pri výbere víťazných projektov porota ocenila tie projekty, ktoré odrážali individuálny a osobný jazyk autorov a riešili koncepčné zadania. Víťazi obdržali v jednotlivých kategóriách ocenenie a tiež finančnú odmenu.

Víťazi Hunter Douglas Awards sú: (v abecednom poradí): Pedro Pitarch Alonso, Universidad de Madrid Politénica, Escuela Superior de Arquitectura Técnica, Madrid Španielsko, Adriana Debnárová, Vysoká škola výtvarných umení, katedra architektúry, Bratislava Slovensko, Frances Cooper, University of Auckland, Škola architektúry a plánovania, Auckland, Nový Zéland, Santiago Benenati, Javier Tellechea Universidad de la Republica - Uruguay, Facultad de Arquitectura, Montevideo Uruguay, Verónica Francés Tortosa, Universidad de Alicante, Escuela Superior Politénica, Alicante Španielsko, Filippo Doria Delft University of Technology, Fakulta architektúry, Delft Holandsko, José María Martín Padrón, Ana Caracul Urbano Universidad Europea de Madrid, Escuela Superior de Arte y Arquitectura, Madrid Španielsko.

Archiprix International 2017, teda deviaty ročník sa bude konať v Indii vo februári 2017 na Univerzite CEPT v Ahmedabade v Indii. Bude to prvýkrát keď Archiprix bude prítomná v juhovýchodnej Ázii.

Po prvýkrát v histórii Archiprix bola zastúpená na pódii slovenská škola. Víťazkou v kategórii Architektúra a extrémne životné prostredie sa stala Adriana Debnárová z Vysoké školy výtvarných umení, katedra architektúry, Bratislava. Treba poznamenať, že Adriana získala najvyšší počet až 15 hlasov v hlasovaní. Tútormi na VŠVU boli Peter Stec a Marián Zervan. Samotnej autorky priamo v Madride som mal možnosť pogratulovať a porozprávať sa, tiež obom tútorom sa mi to podarilo v Bratislave pred niekoľkými dňami. Diplomový projekt je reakciou na problémy v puštnom prostredí, ktoré sa vyznačuje nedostatkom rôznych zdrojov a súčasne reaguje na problém rozširovania púšte. Odpoveďou na tieto problémy našla diplomantka v radikálnom prehodnotení klasického postupu výstavby. Na rozdiel od konvenčných stavebných metód sa tento projekt spolieha na autonómneho robota,

ktorý používa materiály a energie, ktoré sa hojne vyskytujú v tomto prostredí. Stroj pracuje na báze 3-D tlačových techník (Delta robot). Zameriava sa slnečné svetlo pomocou Fresnelovej šošovky, ktorá je schopná rozpustiť piesok do pevného sklu podobného materiálu. Roboti sú rovnako dynamickí ako krajina, v ktorej pôsobia. Výsledná geometria je teda záznam vzájomného choreografie. Prvá etapa vytvára multi-vrstvu, krajinu stabilizuje, druhá fáza umožňuje vytvorenie obytných priestorov vo vnútri vyhlbených dún. Projekt poskytuje možnosť brániť sa postupujúcej púšti a vytvára priestor pre život v oblastiach, kde by to inak nebolo možné.

Chcem pripomenúť účasť našej Fakulty architektúry STU v minulých ročníkoch a tiež trochu sa zamyslieť nad systémom výberu diplomovej práce posunutej do súťaže. Od prvého ročníka v Rotterdame 2001 Fakulta architektúry STU oboslala na každý ročník vybraný diplomový projekt. V prvom ročníku to bol diplomový projekt Multi-Cultural Center, Bratislava od Stanislava Šýkoru pod vedením vedúceho diplomovej práce doc. Máriusa Žitňanského. V roku 2003 v Istanbuli nás zastupovala diplomovka Ivany Zavillovej u prof. Roberta Špačka a Moniky Mitásovej s projektom Former Expositonal Area Masarykova Temporary Habitation. Od roku 2005 som bol už osobne účastný akcií Archiprix a v tomto roku to bolo v Glasgove. Mal som tam možnosť vidieť na výstave prácu Pavla Perdocha pod vedením doc. Vlada Šimkoviča s názvom Media library, Bratislava. Ako najúspešnejšie hodnotím dva diplomové projekty, ktoré sa dostali aj do katalógov Archiprix a to projekt Hard Core (for Bratislava), Revitalisation of former wood processing factory area, diplomanta René Dleska, pod vedením pedagógov doc. Jána Ilkoviča a doc. Lubice Vitkovej v roku 2007 v čínskom Sanghaji a v roku 2009 v Montevideu diplomový projekt Land Strategy, Námestie Slobody, Bratislava, Miroslav Čatloš pod vedením doc. Vlada Šimkoviča. Oba projekty sú súčasťou katalógov vydávaných známym vydavateľstvom NAI 010 Publishers a je veľkým úspechom ak sa tam dostane niektorý diplomový projekt a je podrobne uverejnený na celej strane. V roku 2011 v Cambridge USA bol na výstave diplomový projekt zo Slovenska Kristíny Martonikovej pod vedením prof. Petra Vodrážku Information Centre, Staromestská ul. Bratislava, v roku 2013 v Moskve to bol projekt Michala Ganobjaka pod vedením doc. Evy Kráľovej Špania dolina – Sands (Piesky). Tento rok bol za našu fakultu vybraný projekt Seven Storey Storage House No. 11, rekonštrukcia Zlínskeho objektu od študentky Evy Bellákovéj

pod vedením doc. Evy Kráľovej. Vzhľadom k účasti na šiestich ročníkoch Archiprix a porovnávaním prác spolu s podrobným listovaním a študovaním katalógov Archiprix odvážim sa zapolemizovať o výbere práce za školu. Predpokladám, že školský výber prác nominovaných do Ceny. prof. Lacka a koniec koncov odmenené práce v tejto cene, ktorú udeľuje porota Spolku architektov dávajú predpoklad pre kvalitné zastúpenie školy na Archiprix. Mám ale silný dojem, že v uplynulých ôsmich ročníkoch boli oceňované a uverejňované silno koncepčné projekty a konkrétnym zadaniam a konkrétnym domom sa nedostalo priestoru. Možno by bolo dobré zväziť tento stav pri výbere prác do ďalších ročníkov. Je treba sa tešiť, že naša fakulta bola zastúpená v každom ročníku ceny, VŠVU v štyroch a žiadna iná slovenská škola s výučbou architektúry sa Archiprix nezúčastnila. Na záver mojich poznámok by som rád zablagožehal Adriane Debnárovej k veľkému úspechu a upozornil tiež na medializáciu jej úspechu v našich slovenských médiách, kde si môžeme prečítať aj rozhovor s úspešnou už bývalou diplomantkou.

Lubo Závadný
Ústav architektúry obytných budov FA STU

<http://www.archiprix.org/2015/>
<http://sandwrighter.blogspot.sk/2014/05/material-tests.html>
<http://style.hnonline.sk/dizajn-133/slovenka-s-najlepsou-diplomkou-no-svete-dostala-som-uz-ponuku-z-egypta-77605>

RD + BD = ANATÓMIA V ARCHITEKTÚRE

5

Je príjemné vchádzať do budovy FA STU, kde sa priamo pred očami otvorí priestor plný vystavených študentských prác a modelov. Už každoročne je výzvou a ctou pre Ústav architektúry obytných budov urobiť výstavu, ktorá dokumentuje silu a dôležitosť architektúry súčasného bývania. Tá tohtoročná v čase od 1. 6. do 14. 6. 2015 prezentovala bývanie v rodinnom a v bytovom dome. Pred očami pedagógov, študentov a verejnosti boli prezentované práce poslucháčov prvého a druhého ročníka. Najmladšia generácia na akademickej pôde čelila zložitým úlohám.

„Prváci“ ako ich hovorovo v prostredí školy nazývame, mali za úlohu vyriešiť bývanie v rodinnom dome pre štandardnú rodinu na pozemku s presne zadanými rozmermi 18x50 m v bližšie neurčenej lokalite. Išlo o experiment v zadaní, ktorý umožnil jednotlivé práce porovnávať. Vzájomná konfrontácia sa ukázala ako veľmi potrebná a keďže podmienky zadania boli pre všetkých rovnaké, otvorilo sa i skryté tajomstvo vzájomnej študentskej diskusie počas semestra. V záseade sme o zadaní so študentmi neustále diskutovali a nepriamo sme ich tak vyzývali k debate o architektúre. Niekedy debata začínala o ich oblečení, úprave pracovného stola v ateliéri alebo aj o tom, čo je duplex. Prváci sú pre nás taká „tabuľa nepopísaná“...

K ateliéru rodinného domu (ZAN II), ale aj k ateliéru bytového domu (AAN I.) v letnom semestri paralelne beží teoretický predmet Obytné budovy, ktorý dáva výborný predpoklad k úspešnému štartu do architektonického navrhovania. Teória je aj v tomto prípade nanajvýš potrebná. „Druháci“ prezentovali na výstave návrhy bytových domov. Zadané mali tri lokality z Jaroviec a Rusoviec. V návrhoch skĺbili nielen poznatky z typológie, ale aj skúsenosti z navrhovania rodinného domu. Model je pre architekta jedným zo základných prostriedkov vyjadrovania vlastných ideí

pretavených do navrhovaného riešenia. V tom je čaro vystavovania všetkých modelov na jednom mieste. Koľko modelov (približne 240) – toľko ideí a riešení, a na jednom mieste! O tom to je! Ateliérová tvorba zameraná na projekt rodinného a bytového domu v prvom a druhom ročníku Bc. štúdia na FA STU spolu s teoretickým predmetom Obytné budovy tvorí základ pre ďalšie stupne štúdia. Považujeme ju za anatómiu v architektúre, bez ktorej nie je možné ísť ďalej. Spolu so všetkými, v súčasnosti len dvanástimi pedagógmi, ÚABB v ateliérovej tvorbe (ZAN II a Ateliér architektonického navrhovania I) pôsobili aj externí kolegovia: Juraj Šujan, Sebastián Nagy, Pavol Pokorný a Martin Doršic. Za ich spoluprácu aj touto cestou ďakujeme.

– text a foto Michal Czafik
Ústav architektúry obytných budov FA STU –

ŽENY V SLOVENSKEJ ARCHITEKTÚRE

Napriek tomu, že architektiek v súčasnosti na vysokých školách končí minimálne toľko, čo architektov, ženy v slovenskej architektúre tvoria stále viac či menej neviditeľnú entitu. Aj preto sa v roku 2013 vytvorilo pod vplyvom Andrey Klimkovej neziskové profesijné občianske združenie Women architects, ktoré má ambíciu stať sa stredo európskou platformou na podporu a prezentáciu architektiek. Hlavným cieľom združenia je zviditeľniť aktívne ženy v architektonickej profesii. Združenie bolo založené v roku 2013 na Slovensku na príklade podobných organizácií v zahraničí. Po aktivitách z roku 2014: panelovej diskusii **I am a Woman Architect a výstave I am a Woman Architect – (in)visible Women Architects in Slovakia** na Spolku architektov Slovenska v Bratislave a následne na Veľvyslancetve Slovenskej republiky v Londýne, túto jar prebehol prednáškový cyklus **Moja cesta k architektúre**. Tu svoju architektonickú tvorbu predstavili Andrea Klimková, Andrea Ambrovičová Mikulajová, Gabriela Fukatschová, Katarína Viskupičová, Tatiana Buijs Vitková, Soňa Salnerová a Katarína Mňahončáková. Cyklus prednášok zavŕšila výstava **Ženy v slovenskej architektúre**, ktorá prezentovala tvorbu vybraných reprezentantiek prvej generácie

Architektky Andrea Klimková, Tatiana Buis Vitková, Zuzana Zacharová, Soňa Salnerová, Katarína Mňahončáková, Andrea Ambrovičová Mikulajová

slovenských architektiek ako Štefánia Krumlová, Valéria Triznová, Milica Marcinková a ďalšie, ako aj diela desiatich architektiek, ktoré významne prispievajú do súčasného diania v architektúre nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Expozícia zahŕňala štatistické informácie o zastúpení žien na architektonických školách a v praxi. Výstava sa stala jedným z podujatí DAAD 2015 na Hviezdoslavovom námestí a panelová diskusia, ktorá sa uskutočnila 26. 5. 2015 na Fakulte architektúry STU o problémoch a situáciách, ktoré architektky zažívajú a vidia pri svojej práci. Záštitu nad podujatím prevzala Slovenská komora architektov, Spolok architektov Slovenska a Fakulta architektúry STU. Na panelovej diskusii sa zúčastnili: Imrich Pleidel, predseda Slovenskej komory architektov, Juraj Hermann, prezident Spolku architektov Slovenska, Andrea Bacová, šéfredaktorka časopisu ARCH o architektúre a inej kultúre, Lubica Vitková, dekan FA STU, Soňa Salnerová a Katarína Mňahončáková, architektky z ateliéru winwin, Andrea Ambrovičová Mikulajová, architektka z ateliéru ARCHITEKI mikulaj & mikulajová a Katarína Viskupičová, architektka z ateliéru A.DOM. Panelová diskusia bola záverom prednáškového cyklu, kde sa pravidelne každý týždeň prezentovali aktívne súčasné slovenské architektky. A výstava Ženy v slovenskej architektúre bola v priebehu júla bola reінstalovaná v Prešove.

—red,
foto Matej Kováč —

architektky Soňa Salnerová a Katarína Mňahončáková

architektky Milica Marcinková, Olga Ondrejšková, Štefánia Krumlová a Henrieta Maravčíková

architektka Andrea Klimková
a prof. Henrieta Maravčíková, ktorá výstavu otvorila

architektka Štefánia Krumlová

REPROMÓCIA PO 50-TICH ROKOCH

Vážený pán promótor, vážené honorability, vážené absolventky, absolventi, milí hostia,

je to naozaj nezvyklé prihovárať sa vám, zrelým architektkám/architektom, mnohým mojim pedagógom, či kolegom takýmto spôsobom. Je to pre mňa súčasne veľká česť mať takúto príležitosť. Dovoľte mi, aby som Vás srdečne privítala v slávnostnej chvíli vašej repromócie po 50-tich rokoch v budove Fakulty architektúry v aule profesora Emila Belluša, v priestore, ktorý bol tak spätý s vašim štúdiom i jeho začiatkami. V priestore, ktorý architekt Belluš tak trochu „ukryl do útrobov budovy, podobne ako sú skryté kaplnky v neďalekých barokových palácoch“. V priestore chránenom od ruchu okolitého sveta, pre všedný deň hádam preto, aby sa stal chrámom poznania, pre dni sviatočné snáď preto, aby umožnil nerušené precítiť jedinečnosť vzácných chvíľ, akou je i tá dnešná.

Vážené architektky, architekti je príznačné, že práve v týchto priestoroch – v aule Emila Belluša, ktorá symbolizuje tradíciu našej fakulty si pripomíname ukončenie vášho štúdia. Pred 50-timi rokmi ste oslavovali svoj vstup do profesijného života, dnes sme sa stretli, aby ste si pripomenuli čas vašich štúdií.

Roky 1965, 2015 sú navyše pre našu fakultu rokmi pamätnými, kedy si pripomíname niekoľko výročí. Akademický rok 2015/2016, sa bude niesť v znamení pripomenutia si niekoľkých milníkov v živote našej fakulty. Akademický rok 1950/1951 bol prvým rokom výučby na Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva (FAPS) na čele s jej prvým dekanom prof. Ing. arch. Dr. techn. Alfrédom Piššlom a ďalšími legendárnymi profesormi, vedúcimi katedier prof. Ing. arch. Emil Bellušom, DrSc, prof. Ing. arch. Janom Koulom, prof. Ing. arch. Dr. techn. Vladimírom Karfikom, prof. Ing. arch. Dr. techn. Emanuelom Hruškom, DrSc., doc. Ing. arch. Dr. techn. Vladimírom Chrobákom.

V uvedenom akademickom roku sa študenti mohli prihlásiť prvýkrát po treťom roku štúdia študijného programu architektúra a pozemné staviteľstvo na smer A – architektúra a urbanizmus. Súčasne sme na prahu významného jubilea: 40. výročia založenia Fakulty architektúry.

Z novších dejín fakulty akademický rok 1990/1991 priniesol na už samostatnú Fakultu architektúry výučbu študijného programu dizajn, čím fakulta nepriamo nadviazala na školu umeleckých remesiel (z rokov 1937–1938) v objekte súčasného rektoriátu STU. Rok 1990 bol predovšetkým rokom prelomovým. Bol charakteristický významnými zmenami v oblasti obsahu štúdia, legislatívy, organizačnej štruktúry, ktoré vzišli z diskusií pedagógov a študentov hľadajúcich smer rozvoja architektonického vzdelávania pre novo sa rozvíjajúcu demokraciu, posilnení o kolegov z praxe a to i z Vašich radov.

Na prelome rokov 2010/2011 zas Európska komisia vo svojom Úradnom vestníku oznámom o dokladoch o formálnych kvalifikáciách – smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií po náročnom trojročnom procese uznala diplom inžiniera architekta vydanom Slovenskou technickou univerzitou na Fakulte architektúry v Bratislave v študijnom odbore 5.1.1. architektúra a urbanizmus. Absolventi FA STU študijného programu Architektúra a študijného programu Urbanizmus v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus od akademického roka 2007/2008 majú týmto možnosť slobodného pohybu pri výkone povolania a ich diplomy budú uznané komorami architektov štátov EÚ.

V uvedených milníkoch sa symbolicky spája hodnota tradície s hodnotami slobody a otvorenosti. Na týchto hodnotách je založené i vzdelávanie na našej fakulte. Stojí na existujúcich kvalitných základoch a súčasne má snahu včas reagovať na aktuálne prúdy, spoločenské, technologické zmeny a inovácie...

Ambíciou našej fakulty vždy bolo vychovať komplexných architektov. Absolventov pripraviť nielen pre povolanie tvorivého architekta, urbanistu, ale i pre ich uplatnenie sa v školstve, v oblasti výstavby, územného plánovania, ochrany pamiatok, kultúry, ako i v hraničných oblastiach nášho odboru. V súčasnosti je našim cieľom pripraviť absolventov nie len na riešenie našich

lokálnych problémov, ale pripraviť ich i pre riešenie problémov globálnych, či tých v iných častiach Európy a sveta.

Dôkazom toho, že naša škola tieto ambície naplnila ste vy, absolventi po 50. rokoch. Zdobia vás ocenené stavby a projekty, zveľadili ste našu krajinu, podieľali ste sa na jej kultivovaní či ako praktizujúci architekti, alebo ako odborní pracovníci v rôznych oblastiach kultúry, územného plánovania... Mnohí z Vás vychovávali ďalšie generácie architektov a pomáhali i pri riadení fakulty. Časť z Vás bola úspešná i za hranicami našej vlasti, vaše projekty sa realizovali v zahraničí, niektorí i v zahraničí pôsobia, či pôsobili.

Naša profesia, vaša profesia je náročná, ale krásne povolanie. Je o veľkej zodpovednosti, je o pokore, o pevných zásadách, o osвете, o kultúre v tom najširšom zmysle slova. Je o zdravom trápení a radosť z hľadania a nachádzania riešení. Práve tvorivosť a kreativita je našou cennou devízou a to nie len v samotnom povolani, ale i v jednotlivých etapách našich civilných životov.

Vážené architektky, architekti, kolegyně, kolegovia dovoľm si Vám popriať všetko najlepšie, veľa šťastia, zdravia a rovnako dostatok tvorivých nápadov.

Lubica Vitková
dekan FA STU

V kruhu s architektkou Milicou Marcinkovou

PROMÓCIE 2014/2015

V piatok 26. 6. 2013 sa uskutočnili na Fakulte architektúry STU slávnostné promócie absolventov. Tento rok to bol už štvrtý ročník, keď boli promócie organizované v Aule Emila Belluša priamo na našej fakulte, tento rok sa promovalo v štyroch várkach. Úspešným absolvovaním všetkých predpísaných študijných povinností, štátnymi skúškami zo stanovených predmetov a obhajobou diplomovej práce úspešne ukončilo vysokoškolské štúdium 2. stupňa 178 absolventov. Z toho v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus v inžinierskom študijnom programe Architektúra – 127 absolventov a inžinierskom študijnom programe Urbanizmus – 16 absolventov. V umeleckom študijnom odbore Dizajn úspešne ukončilo štúdium v magisterskom študijnom programe Dizajn – 35 absolventov. Oproti minulému roku, keď ukončilo 192 študentov je to menej o 14 študentov. Traja študenti ukončili štúdium s vyznamenaním a získali Cenu rektora STU v Bratislave, 14 študentov zo študijného programu Architektúra a študijného programu Urbanizmus bolo za vynikajúce diplomové práce navrhnutých na Cenu profesora Jozefa Lacka za najlepší diplomový projekt. Absolventi študijného programu Architektúra a študijného programu Urbanizmus získali v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus

vzdelanie ako inžinieri architekti a akademickým titulom „Ing. arch.“, a tak spĺňajú základnú podmienku pre výkon slobodného regulovaného povolania „architekt“ prostredníctvom Slovenskej komory architektov, jediného zástupcu Slovenska v európskom združení architektonických komôr ACE.

Všetkým absolventom srdečne blahoželáme!

— podľa podkladov študijného oddelenia FA STU, fotografie z promócie Mgr. Art. Matej Kováč —

DAAD 2015

Projekt DAAD v Bratislave sa stáva, podobne ako vo Viedni, Prahe, Budapešti či Londýne, každoročným sviatkom modernej architektúry. Ide o jedinečný projekt – festival oslavujúci architektúru, dizajn a umenie, ktorého zámerom je posilniť pozitívne vnímanie architektúry a dizajnu na Slovensku. Aj Fakulta architektúry STU figurovala tento rok medzi jeho špeciálnymi organizátormi, aj náš kolega architekt Števo Polakovič patrí do tvorivého tímu, ktorý podujatie organizuje spolu s Táňou a Lacom Kollárovcami, Elenou Alexy, Ondrejom Gavaldom a Matejom Chudicom. Festival rieši kľúčové otázky z hľadiska architektúry a dizajnu formou prezentácií, prednášok, výstav, seminárov, workshopov a diskusií. Cieľom je sprostredkovať zážitok s architektúrou a dizajnom, priblížiť ich smerovanie, predstaviť architektúru, dizajn a tvorbu životného prostredia pútavou formou, stretnúť významné osobnosti svetovej architektúry a dizajnu, vyvolať diskusiu o architektúre a dizajne, propagovať architektúru, konfrontovať domácu so svetovou, napomáhať k všeobecnému zvyšovaniu kultúrneho povedomia verejnosti, zoznámiť verejnosť s víziami budúceho vývoja v architektúre a dizajne. Dni architektúry a dizajnu tento rok zavŕšili svoj šiesty ročník. Otvorenie festivalu DAAD 2015 sa uskutočnilo 26. mája 2015 o 19:30 večer v priestoroch Primaciálneho paláca v Bratislave. DAAD 2015 sa konali pod záštitou ministra kultúry SR, primátora mesta Bratislava a starostu Starého Mesta Bratislava. Súčasťou programu hneď v prvý deň bola prezentácia o tvorbe legendárnych dizajnérov Charlesa a Ray Eamesovcov a otvorenie výstavy Eamesom Demeteriosom, vnukom Eamesovcov. Priekopnícke práce v nábytku Charlesa a Ray Eamesovcov sa už dávno stali evergreenom, modernou klasikou, ktorá aj po desiatkach rokov púta a zároveň určuje smer. Wire Chair, La Chaise, Chaise Lounge a ďalšie sú svedectvom dlhodobého výskumu dizajnérov Eamesovcov s preglejkou, či plastom a aj po 60-tich rokoch od návrhu zaujmú svojou originalitou. Výstava EAMES BY VITRA predstavila najznámejšie diela legendárnej dvojice, nainštalované priamo v historických priestoroch Primaciálneho paláca. Jednotlivé modely sprevádzali texty a dobové ilustrácie, ktoré poukazovali na špecifické črty a historický kontext, ktorý formoval ich tvorbu nábytku. Otvorenie výstavy sa uskutočnilo za prítomnosti Eamesa Demetriosa, vnuka Eamesovcov, riaditeľa nadácie Eames office, ktorá sa stará o propagáciu, zachovanie a opätovné objavenie dedičstva dizajnu Charlesa a Ray Eamesovcov, jeho starých rodičov. Na slávnostnom otvorení DAAD bola

aj autogramiáda Eamesa Demetriosa ku knihe, ktorá ako prvá hovorí o filozofii a duchovnej práci Charlesa a Ray Eamesových „An Eames Primer“ a ponúka detailný pohľad na prácu, ktorá tento pár zaradila medzi najdôležitejších amerických dizajnérov 20. storočia. Program DAAD bol rozložený do šiestich dní, počas ktorých bolo možno vidieť a zažiť množstvo zaujímavých podnetov ako napr. PARTERGALLERY – vernisáž výstavy prác slovenských dizajnérov vo výkladoch ulíc Laurinská a Panská, ale aj diskusný formát BRATISLOVA – „Prečo sa nám páčia staré veci?“ V podtému prvá liga sa predstavili viaceré architektonické ateliéry a štúdiá s medzinárodným renomé. Išlo o belgické architektonické štúdio SIN4E ARCHITEKTI (založené Johanom Anrysom a Freek Persynom v roku 1998), známe svojím záujmom o riešenie koncepcií rozvoja a strategických priestorových mestských a sociálnych transformácií. V poslednej dobe sa zaoberá vývojom strategických vízií veľkého rozsahu v mestských oblastiach, ako je Bordeaux (50.000 bytov), Brusel (Bruxelles Metropole 2040) a v Istanbule (Making City). Tham & Videgard Architekter je progresívne a moderné architektonické štúdio zo Švédska, zamerané na architektúru a dizajn s cieľom tvorby výraznej kontextuálnej architektúry reflektujúcej špeciálne podmienky jednotlivých projektov. Aktívny prístup kancelárie je v priebehu celého procesu, od prvých skíc až po realizáciu stavieb. Zákazkami ateliéru sú stavby verejné, obchodné a práce pre súkromných klientov vo Švédsku a v zahraničí, v spolupráci s množstvom externých interdisciplinárnych konzultantov a expertov. Kancelária tak spája svoje priamočiare riešenia s rozsiahlym výskumom, spôsob práce podporuje inovátné riešenia a vedenie projektov s realizáciou v zmysle logiky súčasnej efektívnej produkcie. TVA tím má skúsenosti s riadením projektov, ktoré sú v súlade s najvyššími medzinárodnými

normami na poli dlhodobej udržateľnosti. Doshi Levien je medzinárodne uznávané dizajnérske štúdio, ktoré založili návrhári Nipa Doshi a Jonathan Levien. Nipa vyrástol v Indii a študoval dizajn na National Institute of Design, vychádza z pracovných manifestov dizajnérov Charlesa a Ray Eamesových. Jonathan študoval v nábytkové stolárstvo a neskôr priemyselný dizajn. Jonathan a Nipa sa stretli na Royal College of Art a pracujú spoločne v ich londýnskom štúdiu viac ako 10 rokov. Práca Doshi Levien oslavuje hybridné skúmanie a stret kultúr, technológií, priemyselného dizajnu a jemného remeselného spracovania. Vytvorili prácu pre lídrov dizajnovej produkcie, ako sú Moroso, Kvadrat, B & B Italia, Cappellini, Camper a Swarovski. Výsledky ich práce sú súčasťou mnohých galérií, múzeí a kultúrnych inštitúcií. Súčasťou DAAD boli tiež expozície Pavilón KAT VŠVU ARCHITECTURE, BEYOND, výstava PO SEZÓNE / OFF SEASON, MESTSKÉ ZÁSAHY 2015 – 95 NÁPADOV AKO ZLEPŠÍŤ BRATISLAVU alebo Ženy v slovenskej architektúre a tiež Urban market, plný nápadov aj na zakúpenie.

— red, foto ID —

°KRÚŽOK

Teoretická príprava k tvorbe, kritické zmyslenie a hľadanie konceptov, v skratke čítanie a písanie o architektúre, sú na FA marginalizované. Pritom ešte v minulých rokoch boli vážnou súčasťou štúdia. Potreba návratu k diskusií, rozoberaniu a „kutranu“ sa v hlboke architektonických problémov nás priviedla k založeniu pisateľského °krúžku. Aktivita, balansujúca na hrane priateľských rozhovorov a kurzu písania, je určená všetkým, ktorí veria, že slová o architektúre sú pri tvorbe nemenej dôležité ako obrázky či schémy.

°krúžok, ktorý vznikol už minulý rok, má za sebou prvý riadny semester. Bavili sme sa o Meste. Čo to znamená bývať v meste, čo od neho očakávame, aká bude budúcnosť miest, ako sa nás dotýka, ale aj prečo Bratislava nefunguje. Dalí sme si záväzok prečítať tri známe knihy, ktoré každý správny architekt a urbanista pozná. Stretávali sme sa pravidelne, na začiatku a na konci mesiaca, v študovni, s rôznymi zaujímavými ľuďmi z mimoškolského prostredia.

Damas Gruska, kritik, publicista a profesor na FMFI UK, nám v marci predstavil knihu od Bogdana Bogdanoviča – Mesto a démoni. Kniha to bola ťažká, no priniesla plodnú debatu s rozporuplným záverom: „Potrebujeme učiť mestské deti dojiť kravy?“

Milota Sidorová, milovníčka miest, iniciátorka a koordinátorka medzinárodného urbanistického festivalu reSITE v Prahe vybrala knihu Kevina Lyncha – Obraz mesta. Skutočný top topov nielen svojej doby (’60). Mnoho fungujúcich plánov miest vzišlo z jeho výskumu a pozorovania. Práve mesiac bol v rámci semestra výnimkou, kedy sme nepísali eseje, ale postrehy a paralely s knihou hľadali v našom meste a následne postovali na facebook. Zaujímavé bolo sledovať, ako sa pozorovaním mení uhol pohľadu na okolie, ktorým človek každodenne prechádza.

Poslednú knihu predstavovala Kristína Staněková, ktorá sa venuje problematike verejného priestoru. Vybrala Jana Gehla – Mestá pre ľudí. Fungujúci verejný priestor je veľmi komplexná, no súčasne veľmi aktuálna téma. Gehl vo svojej knihe analyzuje vybrané problémy a načrtáva možnosti ich riešenia.

°WETTBEWERB

Na záver bola vyhlásená súťaž o najlepšiu esej s možnosťou vyhrať predplatné časopisu ARCH. Názor na jednu z troch kníh, ktoré sa čítali v tomto semestri, je možné poslať do 30. 6. na kruzokpisanie@gmail.com.

°KLUB

V krúžku sa už teraz pripravujeme na ďalší semester. Okrem zabehnutého systému čítania kníh a písania esejí je našim snom čitateľský °klub. Stoličky, kresielka, lampičky a k tomu „knihy mesiaca“, voľne dostupná v niekoľkých exemplároch. Priestor na čítanie, písanie, debaty. Držte nám palce.

Za krúžok Andrea Veselá a Olga Rychterová

Viac informácií o krúžku na:
www.kruzokpisanie.wordpress.com
www.facebook.com/kruzokpisanie.

NÁRODNÁ CENA ZA DIZAJN PRE FA

Cena poroty Flowers for Slovakia, kolekcia Lost & Found by Vitra
autori projektu: Peter Olah, spoluautor: Lars Kemper;
pedagogička: Michala Lipková, Ústav dizajnu FA STU Bratislava

Národná cena za experimentálny produktový dizajn 2015
Hasiaci dron
autor: Adam Tóth
pedagóg Tomáš Nagy, Ústav dizajnu FA STU Bratislava

Národná cena za produktový dizajn, ktorú organizuje Slovenské centrum dizajnu a Ministerstvo kultúry SR má za sebou 12. ročník. Medzi ocenenými sa ocitli tento rok aj dizajnéri našej fakulty: študent 3. ročníka **Adam Tóth** za koncept hasiaceho dronu, absolvent **Anton Zetocha** za dizajn svietidla Spiker a projekt **Flowers for Slovakia** za kolekciu Lost & Found by Vitra. Mená autorov boli zverejnené, v piatok 29. mája 2015, na slávnostnom večeri v Hurbanových kasárňach, v rámci podujatia Dni architektúry a dizajnu.

Do súťaže celkovo prišlo 134 prihlások, z ktorých bolo odbornej porote predložených 121 prác. Z nich bolo 58 v kategórii profesionálny produktový dizajn, 44 bolo študentských prác a 19 v novej kategórii experimentálneho produktového dizajnu.

Všetkých víťazov, ale i kurátorský výber toho najlepšieho z prihlásených diel je verejnosti prístupný v rámci výstavy v galérii Satelit Slovenského centra dizajnu v Bratislave do 12. júla tohto roku.

Vizuálny štýl súťaže navrhol Matúš Lelovský, ktorý je aj spoluautorom grafického dizajnu fakultného periodika Alfa a jednotného dizajnu manuálu STU.

Saňa Wägerová

Cena za produktový dizajn 2015.
Svietidlo SPIKER
autor: Anton Zetocha

CENA PRE VEDCA ROKA JE DIELOM ŠTUDENTA FA

Prestížne ocenenie Vedec roka, ktoré pravidelne udeľuje Centrum vedecko-technických informácií SR, Slovenská akadémia vied a Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností za výnimočné výsledky v oblasti vedy, sa tento rok konalo pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky, J. E. Andreja Kisku. Cieľom súťaže je oceniť a spoločensky vyzdvihnúť popredných slovenských vedcov a technológov z prírodovedných a technických oblastí vedy a výskumu za prínosy ich vedeckého bádania. Slávnostné udeľovanie ocenenia laureátom 18. ročníka sa uskutočnilo 12. mája 2015 v kon-

certnej sále Slovenského rozhlasu. Ocenenie Vedec roka za výskum v oblasti magnetických polí dostal doc. Ing. Fedor Gömöry, DrSc. z Elektrotechnického ústavu SAV. Podľa jeho slov veda na Slovensku sa pomaly zlepšuje. Pozitívom podľa jeho slov je, že do slovenskej vedy prichádza čoraz viac mladých ľudí. Najlepším mladým vedcom sa stal Lubomír Švorc z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave za vysokú vedeckovýskumnú a publikačnú aktivitu v oblasti elektrotechnickej charakterizácie biologicky aktívnych látok a využitia nových elektródových materiálov v klinickej, environmentálnej a potravinárskej stopovej analýze. Autorom ceny – plastiky, ktorá bola udeľovaná vedcom, je študent druhého ročníka Ústavu dizajnu našej fakulty, Jakub Masár.

Vedec roka 2014 – doc. Ing. Fedor Gömöry, DrSc. a autor plastiky Jakub Masár

podľa:
<http://www.teraz.sk/veda/najlepsim-vedcom-za-minuly-rok-so-sta-fe/134545-clanok.html>
http://www.fa.stuba.sk/sk/dianie-na-fakulte/aktuality/ocenenie-pre-vedco-roka-od-studenta-dizajnu.html?page_id=3909

FA

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 22, 2014/2015, #10 jún

Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava

ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková

KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178

E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk

DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.

FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,

Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU

ISSN 1337-2475

REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

**SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY**